EUROOPA KOHTU OTSUS (neljas koda)

21. veebruar 2008 *

Kohtuasjas C-498/06,

mille ese on EÜ artikli 234 alusel Juzgado de lo Social Único de Algecirase (Hispaania) 18. septembri 2006. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 7. detsembril 2006, menetluses

Maira María Robledillo Núñez

versus

Fondo de Garantía Salarial (Fogasa),

EUROOPA KOHUS (neljas koda),

koosseisus: koja esimees K. Lenaerts, kohtunikud G. Arestis, R. Silva de Lapuerta, E. Juhász ja T. von Danwitz (ettekandja),

* Kohtumenetluse keel: hispaania.

kohtujurist: M. Poiares Maduro,
kohtusekretär: vanemametnik M. Ferreira,

arvestades kirjalikus menetluses ja 22. novembri 2007. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

– Hispaania valitsus, esindajad: J. Rodríguez Cárcamo ja B. Plaza Cruz,

– Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: J. Enegren ja R. Vidal Puig,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus puudutab nõukogu 20. oktoobri 1980. aasta direktiivi 80/987/EMÜ töötajate kaitse kohta tööandja maksejõuetuse korral (EÜT L 283, lk 23; ELT

eriväljaanne 05/01, lk 217), muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. septembri 2002. aasta direktiiviga 2002/74/EÜ (EÜT L 270, lk 10; ELT eriväljaanne 05/04, lk 261; edaspidi „direktiiv 80/987"), tõlgendamist.

2 Kõnealune taotlus esitati M. M. Robledillo Núñezi ja Fondo de Garantía Salariali (Fogasa) (palga garantiifond; edaspidi „Fogasa") vahelises kohtuasjas seoses viimase keeldumisega maksta nimetatud isikule täiendava vastutuse alusel hüvitist tema ebaseadusliku vallandamise eest, ehkki M. M. Robledillo Núñez ja tema tööandja olid selle hüvitise maksmise kohtuvälise lepitusmenetluse raames sõlmitud kokkuleppes ette näinud.

Õiguslik raamistik

Ühenduse õigusnormid

3 Direktiivi 80/987 artikli 1 lõige 1 sätestab, et: „[k]äesolevat direktiivi kohaldatakse töötajate nõuete suhtes, mis tekivad töölepingutest või töösuhetest ja esitatakse tööandjate vastu, kes on maksejõuetud artikli 2 lõike 1 tähenduses."

4 Nimetatud direktiivi artikli 2 lõige 2 täpsustab, et see direktiiv ei piira siseriiklikke õigusakte mõistete „töötaja", „tööandja", „töötasu", „vahetult tekkiv õigus" ja „tulevikus tekkiv õigus" määratluse osas.

5 Direktiivi 80/987 artikli 3 esimene lõik näeb ette:

„Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et garantiiasutused tagavad vastavalt artiklile 4 töötajate töölepingutest või töösuhetest tulenevate rahuldamata nõuete väljamaksmise, sealhulgas lahkumistoetuse töösuhte lõpetamise korral, kui siseriiklikud õigusaktid seda ette näevad."

6 Direktiivi 80/987 artikli 10 punktid a ja b sätestavad:

„Käesolev direktiiv ei piira liikmesriikide õigust:

a) võtta vajalikke meetmeid kuritarvituste vältimiseks;

b) loobuda artiklis 3 nimetatud kohustusest või vähendada seda või loobuda artiklis 7 nimetatud garantiikohustusest või vähendada seda, kui ilmneb, et kohustuse täitmine on põhjendamatu töötaja ja tööandja vaheliste eriliste sidemete ja ühiste huvide tõttu, mis tulenevad nendevahelisest salajasest kokkuleppest."

7 Direktiiv 2002/74 jõustus selle artikli 3 kohaselt 8. oktoobril 2002.

Hispaania õigusnormid

Fogasa tagatud nõuded

8 24. märtsi 1995. aasta kuningliku seadusandliku dekreedi 1/1995, millega kiidetakse heaks töötajate põhimääruse muudetud tekst (Estatuto de los Trabajadores, *Boletín Oficial del Estado* (edaspidi „*BOE*") nr 75, 29.3.1995, lk 9654, edaspidi „töötajate põhimäärus"), alates 14. detsembrist 2002 kehtivas redaktsioonis, artikli 33 lõige 1 sätestab:

„Palga garantiifond […] maksab ettevõtjate maksejõuetuse, maksete peatamise, pankroti või tervendamismenetluse korral töötajatele väljamaksmisele kuuluva palga.

Eelmise lõigu tähenduses loetakse palgaks sellisena lepituskokkuleppes või kohtuotsuses artikli 26 lõikes 1 märgitud alustel tunnustatud summat ning […] seaduses ette nähtud juhtudel *salarios de tramitación*'i [palk menetluse ajal]."

9 Töötajate põhimääruse artikli 33 lõige 2 selle 19. detsembri 1997. aasta seadusega 60/1997 kehtestatud redaktsioonis (*BOE* nr 304, 20.12.1997, lk 37453) sätestas:

„Palga garantiifond maksab töötajatele kooskõlas käesoleva seaduse artiklitega 50, 51 ja artikli 52 punktiga c eelmises lõikes märgitud juhtudel kohtu- või haldusotsusega tunnustatud hüvitist vallandamise või lepingu lõpetamise tõttu ühe aastapalga ülemmääras, tingimusel et arvutuse aluseks olev päevapalk ei ületa kutsealadevahelist kahekordset miinimumpäevapalka.

[…]”

10 Töötajate põhimääruse artikli 33 lõige 2 selle redaktsioonis, mis tuleneb 29. detsembri 2006. aasta seadusest 43/2006 majanduskasvu ja tööhõive edendamise kohta (*BOE* nr 312, 30.12.2006, lk 46586), mis kehtestati 9. juuni 2006. aasta kuningliku dekreetseadusega 5/2006 (Real Decreto Ley 5/2006; *BOE* nr 141, 14.6.2006, lk 22670), mis jõustus 15. juunil 2006, näeb ette:

„Eelmises lõikes märgitud juhtudel maksab palga garantiifond töötajatele kooskõlas käesoleva seaduse artiklitega 50, 51 ja 52 ning 9. juuli 2003. aasta pankrotiseaduse 22/2003 artikliga 64 kohtuotsuse või -määrusega, kohtuliku lepituskokkuleppe või haldusotsusega tunnustatud hüvitist vallandamise või lepingu lõpetamise tõttu […].”

11 Töötajate põhimääruse artikli 56 kohaselt toob ebaseaduslik vallandamine, mida tööandja on kohtuvälises või kohtulikus lepituskokkuleppes sellisena möönnud või mis on tuvastatud kohtuotsusega, tööandjale kaasa kohustuse maksta asjaomasele töötajale esiteks *salarios de tramitación*'i, st vallandamise vaidlustamise menetluse ajal saamata jäänud palka, ja teiseks hüvitist töölepingu lõpetamise eest.

Kohtuväline lepitus

12 7. aprilli 1995. aasta kuninglik seadusandlik dekreet 2/1995, millega kiidetakse heaks töömenetluse seaduse (Ley de Procedimiento laboral; edaspidi „töömenetluse seadus”) muudetud tekst (*BOE* nr 86, 11.4.1995, lk 10695), kehtestab eelkõige kohtuvälise või kohtueelse lepituse korra.

13 Töömenetluse seaduse artikkel 67, milles on toodud lepituskokkuleppe vaidlustamise eeskirjad, sätestab:

„1. Lepituskokkuleppe osapooled ja isikud, kellele võib kokkuleppest tulenevalt kahju tekkida, võivad lepituskokkuleppe vaidlustada lepituse esemeks olnud asja lahendamiseks pädevas kohtus kehtetuks tunnistamise hagiga, mis tugineb lepingute kehtetuks tunnistamise alustele.

2. Hagi aegub 30 päeva jooksul pärast kokkuleppe sõlmimist. Pooltele, kes võivad kahju kanda, hakkab hagi aegumise tähtaeg kulgema päevast, mil nad saavad kokkuleppest teada."

14 Lepitusorganite tegutsemist reguleerib 23. novembri 1979. aasta kuninglik dekreet 2756/1979 (*BOE* nr 291, 5.12.1979, lk 28015), mis määrab kindlaks Instituto de Mediación, Arbitraje y Conciliacióni (vahendus-, arbitraaži- ja lepituskomisjon) ülesanded. Nimetatud kuningliku dekreedi artiklid 5, 8, 10 ja 11 sätestavad:

„*Artikkel 5*

1. Lepitus toimub avalduse esitaja valikul kas teenuse osutamise koha või asjaomaste isikute elukoha vahendus-, arbitraaži- ja lepituskomisjonis.

2. Lepitus leiab aset komisjoni juhataja, vahekohtu esimehe, sekretäri või komisjoni mõne teise ametniku ees, kellel on diplom õigusteaduses (*licenciatura*).

Lepitusmenetluse osapooltel peab olema sama protsessiteovõime, mis on nõutud töövaidluse pooltel.

[…]

Artikkel 8

1. Avaldus vaadatakse pärast selle saabumist ja registreerimist läbi, et teha kindlaks, kas nõutud tingimused on täidetud. Vajadusel küsitakse tarvilikke täpsustusi selleks, et korrektselt koostada asjaomaste isikute kutsed. Nõuetekohaselt kuupäeva ja templit kandev kutse edastatakse allkirja vastu kutse adressaadile, kellele teatatakse lepitusmenetluse toimumise kohast, kuupäevast ja kellaajast, kusjuures lepitusmenetlus peab aset leidma seadusega kehtestatud tähtaja jooksul. Kui kutse adressaat ei ole avalduse esitaja ja ta keeldub kutset vastu võtmast, teavitatakse teda nii nagu teisi asjaomaseid isikuid.

[…]

Artikkel 10

Suulise menetluse alguses kuulutab lepitaja välja pooled, keda võib saata usaldusisik, ja tuvastab nende isiku, kontrollib nende teovõimet ja esindusõigust ning annab neile

pärast avalduse esitaja nõusoleku saamist sõna oma nõuete ja väidete esitamiseks; dokumentide ja teiste tõendite esitamine on vabatahtlik.

Seejärel kutsub lepitaja osapooli üles jõudma kokkuleppele, vajadusel usaldusisikute vahendusel, andes neile sõna nii mitu korda, kui on vaja ning soovitades neile võimalusel õiglasi lahendusi. Ta hoiab diskussiooni ajal korda ning võib selle katkestada, kui see on raskendatud või kui ilmneb, et on võimatu kokkuleppele jõuda – mõlemal juhul loetakse menetlus lõppenuks ilma kokkuleppeta.

Lepitaja koostab suulise menetluse protokolli ja esitab võimalikult selgelt osapoolte vahel sõlmitud kokkulepete sisu. Kui kokkuleppele ei jõutud, märgib ta seda sõnaselgelt.

Kokkuleppele kirjutavad alla osapooled ja lepitaja ning kui keegi nendest ei oska või ei saa alla kirjutada – mis märgitakse ära –, võib seda tema nimel teha usaldusisik. Samuti märgitakse sõnaselgelt ära, kui keegi keeldub alla kirjutamast, ning esitatakse keeldumise põhjused, kui need on teada; menetlus loetakse lõppenuks ilma kokkuleppeta.

Kohe pärast lepitustoimingute lõppemist edastab lepitaja asjaomastele isikutele protokolli kinnitatud koopia.

Artikkel 11

Vahendus-, arbitraaži- ja lepituskomisjonis toimunud lepituse käigus otsustatu on täitmisele pööratav ja töövaidluskohtud on sellega seotud.

[…]”

Kohtulik lepitus

15 Kohtulikku lepitust reguleerib töömenetluse seaduse artikkel 84, mis on sõnastatud järgmiselt:

„1. Kohus, kes lahendab asja avalikul istungil, püüab asja lahendada lepituse teel, teatades pooltele nende õigustest ja kohustustest ilma, et see mõjutaks võimaliku kohtuotsuse sisu. Kui kohus leiab, et lepituskokkuleppes sätestatu toob ühele pooltest kaasa olulise kahju, kujutab endast pettust või õiguse kuritarvitamist, ei kinnita ta kokkulepet.

2. Kohus võib kokkuleppe kinnitada igal ajal enne kohtuotsuse tegemist.

[…]”

16 Fogasa osalemise kohta tööõigusalastes kohtuvaidlustes sätestab töömenetluse seaduse artikkel 23:

„1. Palga garantiifond võib igal ajal astuda poolena menetlusse, mille tulemusel võib palga garantiifondil tekkida kohustus maksta töötajatele palku või hüvitisi; palga garantiifondi menetlusse astumisega menetlus ei lükku edasi ega peatu.

[…]”

Fogasa õigused ja kohustused

17 Töömenetluse seaduse artiklid 274 ja 275, mis reguleerivad Fogasa osalemist ettevõtjate maksejõuetuse väljakuulutamise menetluses, näevad ette:

„*Artikkel 274*

1. Kui palga garantiifondi ei ole varem menetlusse kaasatud, siis kuulatakse ta enne maksejõuetuse väljakuulutamist vähemalt 15 päeva jooksul ära, et fond saaks taotleda sobilike meetmete kohaldamist ja loetleda põhivõlgniku vara, mille olemasolu on talle teada.

2. 30 päeva jooksul pärast palga garantiifondi taotletud meetmete kohaldamist annab asja lahendav kohus määruse, millega tuvastatakse vajadusel tööandja täielik või osaline maksejõuetus ja määratakse kindlaks pankrotivara hinnanguline väärtus. Igal juhul käsitletakse maksejõuetust ajutisena, kuni tööandja vara on kindlaks tehtud või pankrotivara müüdud.

[…]

Artikkel 275

1. Kui vara, mille võib arvata pankrotivarasse, kasutatakse võlgnikust ettevõtja tootmisprotsessis ja ettevõtja jätkab oma tegevust, võib palga garantiifond taotleda täitmise peatamist 30 päevaks […].

2. Kui palga garantiifond on tuvastanud palganõuete rahuldamise võimatuse, […] teatab ta sellest ja esitab oma põhjendused, taotledes maksejõuetuse väljakuulutamist üksnes selleks, et tunnustada palgagarantii hüvitisi."

18 6. märtsi 1985. aasta kuningliku dekreedi 505/1985 palga garantiifondi korralduse ja tegevuse kohta (*BOE* nr 92, 17.4.1985, lk 10203) artikli 28 lõikes 3 on Fogasa tagatud hüvitiste taotluste läbivaatamise kord esitatud järgmiselt:

„Uurimistoimingute tegemiseks eespool punktis 2 ette nähtud ajavahemiku möödudes teeb peasekretariaat vajadusel 5 päeva jooksul otsuse, millega ta rahuldab taotlused täies ulatuses või osaliselt või jätab need rahuldamata. Hüvitiste taotlus tuleb jätta rahuldamata, kui see on aluseks õiguse kuritarvitamisele või pettusele või kui hüvitiste maksmine on õigustamatu, kuna eksisteerib töötajate ja tööandjate ühine huvi jätta mulje seadusjärgsest maksejõuetusest, et saada palga garantiifondist hüvitist."

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

19 Põhikohtuasja hageja M. M. Robledillo Núñez oli äriühingu Linya Fish SL (edaspidi „äriühing Linya Fish") töötaja ajavahemikul 4. oktoobrist 2001 kuni 28. jaanuarini 2003, mil nimetatud äriühing ta vallandas.

20 M. M. Robledillo Núñezi poolt Algecirase vahendus-, arbitraaži- ja lepituskomisjonile esitatud lepitusmenetluse avalduse alusel sõlmisid osapooled 2. aprillil 2003 seoses vallandamise ebaseaduslikkusega lepituskokkuleppe, milles äriühing Linya Fish tunnistas kohustust maksta M. M. Robledillo Núñezile 1237 euro suurune summa (edaspidi „vallandamishüvitis"), kuigi eelotsusetaotluse esitanud kohtu väitel ei saa see hüvitis igal juhul olla suurem kui 1186 eurot.

21 Seoses täitmisele pööratava otsusega, mille see kohus tegi M. M. Robledillo Núñezi poolt äriühingu Linya Fish vastu esitatud hagi alusel, kuulutati 5. mail 2004 välja ajutise maksejõuetuse otsus. M. M. Robledillo Núñez taotles viimati nimetatud otsusele tuginedes, et Fogasa maksaks talle hüvitist, mis vastab selle äriühingu poolt maksmata jäänud vallandamishüvitisele.

22 Fogasa jättis 21. jaanuari 2005. aasta otsusega selle taotluse täies ulatuses rahuldamata põhjendusega, et vallandamishüvitist ei olnud kohtu- või haldusotsusega tunnustatud.

23 M. M. Robledillo Núñez esitas Fogasa otsuse peale jätta taotlus rahuldamata 5. mail 2006 kaebuse Juzgado de lo Social Único de Algecirasele. Ta vaidlustas Fogasa otsuse keelduda talle maksmast vallandamishüvitist, mis on ette nähtud lepituskokkuleppes.

24 Siseriiklik kohus täpsustab eelotsusetaotluse põhjendustes, et Hispaania õigus näeb töötajate põhimääruse artikli 33 lõike 2 enne 15. juunit 2006 kehtinud redaktsioonis ette hüvitiste maksmise töösuhte lõpetamise korral, kuid üksnes juhul, kui neid on vallandamise või lepingu lõpetamise tõttu töötajatele tunnustatud kohtu- või haldusotsusega. Kuna töötajate põhimääruse viidatud sättes ei ole mainitud kohtuvälises lepitusmenetluses tunnustatud hüvitisi, ei kuulu need selle kohtu hinnangul järelikult Fogasa tagatavate hüvitiste hulka.

25 Viidates 13. detsembri 2005. aasta määrusele kohtuasjas C-177/05: Guerrero Pecino (EKL 2005, lk I-10887), mis käsitles kohtulikus lepitusmenetluses määratud hüvitist, juhib eelotsusetaotluse esitanud kohus tähelepanu erinevustele kohtuvälise ja kohtuliku lepituse vahel, mis väljenduvad selles, et viimane toimub kohtus, kes võib muu hulgas töömenetluse seaduse artikli 84 lõike 1 alusel keelduda seda kinnitamast, samas kui kohtuväline lepitus leiab aset spetsiaalselt selleks volitatud organis, kellel puudub igasugune võimalus kontrollida kokkuleppe sisu ning igasugune pädevus see kokkulepe kinnitada või kinnitamata jätta. Lepituse kahe nimetatud viisi vahel kirjeldatud moel seadusjärgse vahetegemise eesmärk on takistada võimalikke pettusi. Sellegipoolest leiab sama kohus, et Fogasa võiks kohtuvälises lepitusmenetluses määratud vallandamishüvitise maksmisest täiesti keelduda, tuginedes pettusele, mis on tuvastatud menetluse käigus, mida tuleb tööandja maksejõuetuse puhul sellelt fondilt hüvitise saamiseks järgida.

26 Neil asjaoludel otsustas Juzgado de lo Social Único de Algeciras menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas […] töötajate põhimääruse artikli 33 lõikest 2 käesoleval ajal kehtivas ja varasemas, kuni 14. juunini 2006 kehtinud redaktsioonis tulenev erinev kohtlemine on võrdõiguslikkuse ja diskrimineerimiskeelu üldpõhimõtet arvestades objektiivselt põhjendamatu ja kas seetõttu tuleb töötajatele kohtuvälise kokkuleppe alusel

makstavad vallandamishüvitised arvata […] direktiivi 80/987[…] kohaldamisalasse, arvestades et töötajate põhimääruse artikli 33 lõige 1 lubab sellist liiki kokkuleppeid sama vallandamise tulemusel saamata jäänud *salarios de tramitación*'ide maksmiseks garantiiasutuse poolt?"

Eelotsuse küsimus

27 Eelotsusetaotluse esitanud kohus soovib oma küsimusega eespool viidatud Guerrero Pecino määrusele tuginedes teada, kas asjaolu, et hüvitised ebaseadusliku vallandamise eest on direktiivi 80/987 artikli 3 esimeses lõigus ette nähtud garantiiasutuste maksmistagatisest välja arvatud, on objektiivselt põhjendatud kui sama direktiivi artikli 10 punkti a alusel võetud vajalik meede kuritarvituste vältimiseks, kui neid hüvitisi on tunnustatud kohtuvälise lepituse kokkuleppega.

28 Kõigepealt on oluline meelde tuletada, et direktiivi 80/987 artikli 3 esimese lõigu kohaselt võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed tagamaks, et garantiiasutused tagavad vastavalt sama direktiivi artiklile 4 töötajate töölepingutest või töösuhetest tulenevate rahuldamata nõuete väljamaksmise, sealhulgas lahkumistoetuse töösuhte lõpetamise korral, kui siseriiklikud õigusaktid seda ette näevad.

29 Sellest tulenevalt kuuluvad põhikohtuasjas vaidluse all olevad siseriiklikud õigusnormid direktiivi 80/987 kohaldamisalasse, kuna nendega lisatakse pädeva garantiiasutuse kaitse alla ka lahkumistoetuse väljamaksmine töösuhte lõpetamise korral ka siis, kui selleks puudub selle direktiivi artikli 3 esimese lõigu alusel igasugune

kohustus (vt selle kohta 7. septembri 2006. aasta otsus kohtuasjas C-81/05: Cordero Alonso, EKL 2006, lk I-7569, punkt 31, ja 17. jaanuari 2008. aasta otsus kohtuasjas C-246/06: Velasco Navarro, EKL 2008, lk I-105, punkt 32).

30 Järelikult tuleb selle direktiiviga siseriiklikule õigusele jäetud võimaluse suhtes määrata kindlaks garantiiasutuse tagatavad hüvitised kohaldada võrdõiguslikkuse ja diskrimineerimiskeelu üldpõhimõtetest tulenevaid nõudeid (12. detsembri 2002. aasta otsus kohtuasjas C-442/00: Rodríguez Caballero, EKL 2002, lk I-11915, punktid 29–33, ning 16. detsembri 2004. aasta otsus kohtuasjas C-520/03: Olaso Valero, EKL 2004, lk I-12065, punktid 34 ja 35).

31 Kuna ebaseaduslikult vallandatud töötajad on võrreldavas olukorras, sest neil on õigus hüvitisele ennistamata jätmise korral (vt eespool viidatud kohtuotsused Rodríguez Caballero, punkt 33, ja Olaso Valero, punkt 35), siis sellest tulenevalt ei saa kohtuvälises lepitusmenetluses tunnustatud vallandamishüvitisi käsitleda teisiti kui muid hüvitisi, mida tuleb maksta, jättes need välja töötajate põhimääruse artikli 33 lõikes 2 ette nähtud hüvitistest, välja arvatud siis, kui selline erinev kohtlemine on objektiivselt põhjendatud (vt selle kohta eespool viidatud määrus Guerrero Pecino, punktid 26 ja 28, ning eespool viidatud kohtuotsus Olaso Valero, punktid 34 ja 36).

32 Sellise põhjendusega seoses on oluline meenutada, et direktiivi 80/987 artikli 10 punkt a annab liikmesriikidele õiguse võtta vajalikke meetmeid kuritarvituste vältimiseks (vt eespool viidatud kohtuotsus Rodríguez Caballero, punkt 36). Sel eesmärgil on kohtuvälise lepitusmenetluse tulemusel määratud vallandamishüvitised jäetud Hispaania õiguse alusel Fogasa poolt tagatust välja.

33 Sellist välistamist ei saa lugeda vajalikuks viidatud artikli 10 punktis a taotletud eesmärgi saavutamiseks, kui garantiiasutusel on piisavalt andmeid selleks, et suuta kuritarvitusi ära hoida. Euroopa Kohtu praktika kohaselt on see nii eelkõige juhul, kui lepitusmenetluse üle teostab järelevalvet kohus (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsused Rodríguez Caballero, punktid 36 ja 37, ning Olaso Valero, punkt 37).

34 Sellega seoses leiab Hispaania valitsus, et kohtuväline lepitus ei ole võrreldav kohtulikuga, sest selle puhul ei ole piisavalt tagatisi, mis aitaksid kuritarvitusi ära hoida. Seevastu Euroopa Ühenduste Komisjoni hinnangul puuduvad eelotsusetaotluses osutatud erineval kohtlemisel igasugused objektiivsed põhjendused. Komisjoni väitel on Fogasal sobilikke ja piisavaid vahendeid selleks, et konkreetsetel juhtudel pettust tuvastada ja takistada.

35 Esiteks tuleb meenutada, et vastavalt eelotsusetaotlusele sünnib kohtuvälises lepitusmenetluses sõlmitav kokkulepe vallandamishüvitiste kohta ilma igasuguse kohtuorgani sekkumiseta. Nimelt ei teosta kohus sellise kokkuleppe koostamise üle järelevalvet. Nagu nähtub eeskätt kuningliku dekreedi 2756/1979 artiklist 10, puudub lepitajal pädevus lepitusmenetlust mõjutada.

36 Neil asjaoludel tuleb rõhutada, et töömenetluse seaduse artiklis 23 ei ole Fogasa astumist kohtuvälisesse lepitusmenetlusse ette nähtud. Erinevalt kohtulikust lepitusmenetlusest ei ole garantiiasutus volitatud osalema kohtuvälises lepitusmenetluses. Seetõttu ei ole Fogasal tegelikkuses võimalik teada saada asjaoludest, mis võiksid olla aluseks kuritarvitusele või pettusele.

37 Samuti ei võimalda ka Fogasa osalemine asjaomase tööandja maksejõuetuse väljakuulutamise menetluses sellel organil esitada vastuväiteid vallandamishüvitiste nõudele, mille osas tal on kahtlus, et need on kehtestatud kuritarvituse teel. Nimelt tuleneb töömenetluse seaduse artiklitest 274 ja 275, et see menetlus hõlmab vaid tööandja maksejõuetuse tuvastamist ja selle väljakuulutamist. Kui aga maksejõuetus on välja kuulutatud, ei ole selle menetluse eesmärk kontrollida Fogasa tagatavate nõuete õiguspärasust.

38 Teiseks tehakse kohtuvälise lepituse toimingud, mille tagajärjel sõlmitakse kokkulepe vallandamishüvitiste kohta, kuningliku dekreedi 2756/1979 kohaselt vahendus-, arbitraaži- ja lepituskomisjoni organite ees. Selliselt sõlmitud kokkuleppele kohtuorgani kinnituse kohustus ei laiene, sest lepitajal ei ole volitusi kontrollida kokkuleppe sisu nii, nagu seda saab töömenetluse seaduse artikli 84 alusel teha kohus kohtuliku lepituse puhul.

39 Kolmandaks, mis puutub garantiiasutuse võimalusse keelduda põhjendatud otsusega tema tagada olevate vallandamishüvitiste maksmisest (vt eespool viidatud kohtuotsus Rodríguez Caballero, punkt 36), siis tuleneb kuningliku dekreedi 505/1985 artikli 28 lõikest 3, et sellel asutusel on õigus jätta hüvitise maksmise taotlus rahuldamata üksnes siis, kui ta suudab näiteks hilisemas kohtumenetluses esitada tõendeid asjaolude kohta, mille alusel võib järeldada, et esineb kuritarvitamine viidatud sätte tähenduses. Kuid tegelikkuses on raske ette kujutada seda, mil moel asjaomane garantiiasutus saab vajadusel selliseid asjaolusid tuvastada ja tõendada, kui tal ei ole võimalik osaleda kohtuvälises lepitusmenetluses. Sama kehtib ka garantiiasutuse pädevuse kohta esitada hagi töömenetluse seaduse artikli 67 lõike 1 alusel.

40 Tuleb järeldada, et vastupidi vallandamishüvitistele, mis määratakse kohtus läbiviidavas lepitusmenetluses, milles garantiiasutusel on õigus osaleda, ei anna kohtuvälises lepitusmenetluses tunnustatud vallandamishüvitised piisavat tagatist kuritarvituste ärahoidmiseks.

41 Toodud järeldust ei sea kahtluse alla töötajate põhimääruse artikli 33 lõikes 1 sisalduvad õigusnormid *salarios de tramitación*'i kohta, mis ei taga kuritarvituste ärahoidmiseks samaväärset kaitset kui see, mis on ette nähtud seoses artikli 33 lõike 2 alusel makstavate hüvitistega. Sellega seoses nähtub eelotsusetaotlusest, et siseriikliku kohtu küsimuse eesmärk on ka teada saada, kas töötajate põhimääruse kõnealuse artikli 33 lõikes 2 ette nähtud hüvitiste osas on vaidlusalune kaitsemeede ka tegelikkuses direktiivi 80/987 artikli 10 punkti a mõttes vajalik.

42 Sellega seoses on oluline märkida, et sellised nõuded nagu *salarios de tramitación* ei ole üldreeglina oma olemuselt sellised, mida võiks määrata kuritarvituse teel, kui neid tunnustatakse kohtuvälise lepituse kokkuleppes. Kuna selliseid nõudeid arvutatakse ja määratakse objektiivsetest kriteeriumidest lähtuvalt, ei ole nende puhul, erinevalt töötajate põhimääruse artikli 33 lõike 2 alusel arvutatavatest hüvitistest, pooltel piisavalt otsustusruumi, et nende määramisel kuritarvitusi tekiks.

43 Vajadust jätta kohtuvälise lepituse kokkuleppes tunnustatud hüvitised välja garantiiasutusepoolsest rahuldamata nõuete väljamaksmise tagatisest ei saa seega kahtluse alla seada selliste nõuete nagu *salarios de tramitación*'i rahuldamise kord.

44 Kõiki eelnevaid kaalutlusi arvestades tuleb eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimusele vastata, et direktiivi 80/987 artikli 3 esimest lõiku tuleb tõlgendada nii, et liikmesriigil on õigus arvata ebaseadusliku vallandamise eest makstavad hüvitised välja selle sätte alusel garantiiasutuse antavast maksetagatisest, kui need on tunnustatud kohtuvälise lepituse kokkuleppega, ja et selline välistamine, mis on objektiivselt põhjendatud, kujutab endast sama direktiivi artikli 10 punkti a tähenduses vajalikku meedet kuritarvituste vältimiseks.

Kohtukulud

45 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotamise siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (neljas koda) otsustab:

Nõukogu 20. oktoobri 1980. aasta direktiivi 80/987/EMÜ töötajate kaitse kohta tööandja maksejõuetuse korral, muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. septembri 2002. aasta direktiiviga 2002/74/EÜ, artikli 3 esimest lõiku tuleb tõlgendada nii, et liikmesriigil on õigus arvata ebaseadusliku vallandamise eest makstavad hüvitised välja selle sätte alusel garantiiasutuse antavast maksetagatisest, kui need on tunnustatud kohtuvälise lepituse kokkuleppega, ja et selline välistamine, mis on objektiivselt põhjendatud, kujutab endast sama direktiivi artikli 10 punkti a tähenduses vajalikku meedet kuritarvituste vältimiseks.

Allkirjad